

О Б Щ И Н А Ш У М Е Н

9700 гр. Шумен, бул. "Славянски" № 17, тел./факс: 054/800400
e-mail: mayor@shumen.bg, <http://www.shumen.bg>

УТВЪРЖДАВАМ:
ЛЮБОМИР ХРИСТОВ
КМЕТ НА ОБЩИНА ШУМЕН

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ОБЩНСКИЯ СЪВЕТ ЗА
НАМАЛЯВАНЕ РИСКА ОТ БЕДСТВИЯ

СЪГЛАСУВАЛ:
ВЕНЦИСЛАВ ВЕНКОВ
ОБЛАСТЕН УПРАВИТЕЛ

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ОБЛАСТНИЯ СЪВЕТ
ЗА НАМАЛЯВАНЕ РИСКА ОТ БЕДСТВИЯ

Програма

за намаляване риска от бедствия на територията на Община Шумен
2021-2025 г.

I. ОСНОВАНИЕ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ

Общинската програма за намаляване на риска от бедствия е разработена в изпълнение на чл. 6д, ал.1 и чл.65б. т.1 от Закона за защита при бедстви, Национална програма за намаляване на риска от бедствия 2021-2025 г.// НПНРБ /приета с РМС № 865 от 26.11.2020 г Национална стратегия за намаляване на риска от бедствия 2018 – 2030 г., разработена на основание на чл. 6а. ал. 2. т. 1 от Закона за защита при бедствия и Указанията за разработването и изпълнението на областни и общински програми за намаляване на риска от бедствия на съвет за намаляване на риска от бедствия към Министерския Съвет на Република България. Настоящата програма може да бъде променяна преди изтичане на програмния срок, предвид възникване на нови опасности от бедствия и аварии на територията на общината, чието развитие, въздействие и последици променят приоритетите и задачите на защитата на населението, както и при промяна на националната нормативна уредба и тази на Европейския съюз, отнасяща се или свързана с изменение регламента и финансирането на дейностите по превенция защитата от бедствия. С програмата се определят превантивните действия за ефективна реакция по намаляване на идентифицираните съществени рискове от бедствия и недопускане възникване на нови такива чрезреализация на приоритетни инвестиции в областите на ефективно планиране и управление, аналитични оценки на риска и изпълнение на обекти, изискващи мерки за намаляване на риска от бедствия.

II. ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ

Основен приоритет на програмата за защита при бедствия е последователно и устойчиво изграждане на ефективна „Система за защита при бедствия“. Отчитайки състоянието в момента, както и слабите, и силните страни в сферата на намаляването на риска от бедствия, може да бъде формулирана следната основна цел:

Предотвратяване и /или намаляване на неблагоприятните последици за човешкото здраве, социално-икономическата дейност, околната среда и културното наследство, вследствие на природни и причинени от човешка дейност бедствия.

Оперативна цел № 1. Изграждане ефективна система за действие и взаимодействие, включваща планиране и отчитане на мерки и мероприятия по превенция за намаляване риска от бедствия, контрол и координация.

Оперативна цел № 2. Повишаване на знанията и уменията за защита и самозащита при бедствия на всички нива на управление в общината и обществото.

Оперативна цел № 3. Осигуряване готовността на органите на управление в общината и населението за поведение и ефективни действия за защита и помощ в засегнати райони от бедствени ситуации.

Оперативна цел № 4. Идентифициране на обекти от изградената инфраструктура, изискващи адекватни мерки за намаляване на риска от бедствия.

Направления за реализиране на мероприятията за намаляване риска от бедствия:

- Прилагане на политика за инициране и провеждане на мероприятия за развитие капацитета на ръководния състав и служителите от администрацията за идентифициране и оценка рисковете от бедствия, застрашаващи живота и здравето на населението.
- Оценка, анализ и мониторинг на рисковете от възможните бедствия. Изграждане и поддържане на системи за мониторинг, ранно предупреждение и оповестяване при бедствия.

- Планиране и реализиране на мерки за намаляване и управление на рисковите фактори и повишаване на готовността за реагиране и възстановяване при бедствия.

III. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЗАЩИТАТА ПРИ БЕДСТВИЯ

Община Шумен е разположена в географски и климатичен район, характеризиращ се с умерена интензивност на възникване на природни бедствия. След 2001 год. се регистрира чувствително нарастване на такива природни явления, характеризиращи се с екстремни минимални и максимални температури и увеличаване количеството на валежите. Територията на общината е разположена в Средиземнотрансазиатския сеизмичен пояс и се характеризира с незначителна сеизмична активност. На територията на общината функционират неголям брой предприятия, използващи /съхраняващи/ опасни вещества, синтетични материали, гориво-смазочни материали, суровини и др., които при авария, пожар или друго стихийно бедствие създават огнища на замърсяване /поражение/ от различни видове силно токсични продукти, по-характерни от които са цианиди, азотни, серни и въглеродни окиси, фосген, стирол и други, оказват съществено влияние на характера на съществуващите потенциални заплахи за здравето и живота на хората. През последните години мащабът и честотата на бедствените ситуации непрекъснато нарастват, което ни поставя все по-често да живеем и работим в условия на заплаха и риск.

При възникване на различни по характер, размери и тежест бедствени ситуации се създава тежка обща и медицинска обстановка в засегнат регион. Внезапността на възникването им, както и рязкото несъответствие между необходимите и налични сили и средства за реакция по ликвидиране на последствията изискват предварителна подготовка и планиране мерки за намаляване на риска.

Идентифицирането на опасностите е продължителен и непрекъснат процес, изискващ ежедневно регистриране на всички прояви, свързани с опасност за здравето и живота на хората и изследване и анализиране историческите данни за възникнали опасности, за да се отчете тяхната повтораемост. С анализирането на историческа повтораемост може да бъдат избегнати бедствени ситуации.

В Община Шумен съществува вероятност от възникване на следните опасности:

- Наводнения;
- Земересение;
- Ядрена или радиационна авария;
- Промислени аварии и аварии при превоз на опасни вещества;
- Опасност от горски и полски пожари;
- Опасност от неблагоприятни метеорологични явления като засушаване, силни ветрове, градушки, обилни снеговалежи, снежни бури, заледяване и високи температури;
- Опасност от биологично заразяване, епидемии.

Системата за защита при бедствия в Община Шумен включва подсистемите за управление, реагиране, обучение, превантивна дейност и други. Въпреки въведените мерки, системата не притежава необходимата устойчивост, вследствие на ред обективни и субективни причини, която обхваща всички фази от цикъла за управление на риска от бедствия. Сформираният Общински съвет за

намаляване на риска от бедствия все още функционира с недостатъчна ефективност. Недостатъчният ресурс от експерти, които са въстояние да обхванат в пълен обем рреализирането на мерките за защита, понижава нивото на въвеждане в системата за защита при бедствия на научни и технологични постижения. Значителен капацитет за провеждане на спасителни дейности притежават РС ПБЗН, МВР, Военно формирование, ЦСМП.

Не е осигурено устойчиво финансиране на дейностите за защита от негативните последствия при възникване на бедствия. Недостатъчно се използват възможностите на застраховането. Не са осигурени с достатъчно финансов ресурс превантивните дейности за поддържане на безопасната експлоатация на хидротехническите съоръжения и проводимостта на отводнителните системи в населените места. Сравнително добро финансиране е осигурено за зимното поддържане проходимостта на общинска пътна мрежа и улиците в гр. Шумен.

Обучението в учебните заведения, за усвояване на правилата за поведение при възникване на бедствия, не осигурява трайни знания и умения за защита и самозащита при възникване на бедствия.. Не е въведена на система за практическо усвояване на основни способности за защита и правила за оцеляване при екстремни събития. Няма изискване за оценяване на учебните заведения за нивото за подготвеност за справяне при възникване на бедствия и степента на усвоените способности за защита при възникване на бедствия.

IV. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОПАСНОСТИТЕ, КОИТО МОЖЕ ДА ПРЕДИЗВИКАТ БЕДСТВИЯ

1. ПРИРОДНИ ОПАСНОСТИ, КОИТО МОЖЕ ДА ПРЕДИЗВИКАТ БЕДСТВИЯ

1.1. Сеизмична опасност

Сеизмичната опасност възниква при внезапни и бързи размествания на части от земната кора вследствие тектонични или други процеси. Сеизмичните въздействия се характеризират със своята непредвидимост във времето и поради това причиняват големи по размер негативни последици - жертви и пострадали сред населението, значителни материални щети и др. България е разположена в най-активния за Европа възел от Алпо-Хималайския сеизмичен пояс.

Земетръсната обстановка на Балканите има своя специфика. Основна част от земетресенията са с плитко огнища на дълбочина до 60 km, което силно увеличава ефектите върху земната повърхност. При висока гъстота на населението и голяма плътност на застрояването, този факт означава значителни последствия даже от сравнително слаби земетресения (магнитуд $M=5.0-6.0$). Територията на Република България е характерна с висока сеизмична активност и е сред класифицираните като земетръсно-опасни зони на Земята. Съществуващата Българска сеизмична мрежа в рамките на Националната Оперативна Телеметрична Система за Сеизмологична Информация (НОТССИ) към Геофизичния институт осигурява надеждна регистрация и качествена информация за земетресенията, станали на територията на страната и околностите ѝ. Сеизмичната опасност не може да бъде контролирана, но сеизмичният риск може да бъде управляван и намален. Намаляването на сеизмичния риск се осъществява преди всичко чрез подобряване на устройственото планиране и инженерно-техническото проектиране, изграждането и експлоатацията на строежите и

съоръженията. Съгласно картата за сеизмично райониране на Република България за период 1000 години към Наредба № РД-02-20-2 от 27 януари 2012 г. за проектиране на сгради и съоръжения в земетръсни райони, Шумен попада в райони с интензивност от 7-ма степен по скалата МШК.

В резултат на сеизмичното въздействие по разглеждания сценарий за възникване на земетресение с интензивност 7-ма степен е възможно възникване на следната обстановка:

- паника и наранявания на хора;
- средни, частични и слаби разрушения на сградния фонд;
- част от населението ще остане без подслон, нуждаещо се от настаняване и осигуряване с необходими средства за живеене;
- нарушаване на връзки в тръбопроводи;
- вероятни прекъсвания на електроподаване и на телефонни линии;
- вероятни прекъсвания на участъци от транспортната инфраструктура, поради свличания и слягания на почва, срутвания на скални късове и др.;
- вероятни са пожари в ограничени размери.

1.2. Опасност от свлачища, ерозия.

Свлачищата са неблагоприятни явления, които формират потенциална геодинамична опасност. Проявлението им като природно явление се изразява в нарушаване устойчивостта на големи земни или скални маси с предпоставки за придвижването им в посока плъзгателни равнини. Причини за възникване на свлачища са предимно специфика на релефа и други геоложки дадености в определен район, както и преовлажняване. В планински райони обилните валежи или наводненията могат да доведат до кални или скални свлачища. Свлачища могат да се получат също и при земетресения и поройни дъждове. Те могат да бъдат прогнозирани. В по-голяма част от случаите, свлачищната опасност няма внезапен характер, което позволява да бъдат регулирани с технически средства. През последното десетилетие статистиката показва увеличаване броя свлачища, които имат негативни последици за населението, инфраструктурата и икономиката на страната. Дейностите по регистриране и мониторинг на свлачищни райони в страната са вменени със Закона за устройство на територията на Министерството на регионалното развитие и благоустройството чрез държавните дружества за геозащита, формирани на териториален принцип. Около 1000 са регистрираните свлачища в нашата страна, с които са засегнати над 200 000 декара площ. За намаляване риска от опасността е необходимо своевременно предприемане на мерки по отвеждане повърхностни води от мястото на свлачищния масив, укрепителни работи, изграждане подпорни стени или заскаляване на участъците. Регистрираните в Община Шумен от „Геозащита” ЕООД - Варна свлачища са 14 броя. С предприети незабавни спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи част от тях към момента не представляват сериозна опасност за населението и инфраструктурата.

1.3. Опасност от наводнения

В съответствие с научната класификация за този вид опасности, наводненията могат да бъдат природни вследствие поройни и интензивни дъждове, обилно снеготопене и техногенни в резултат разрушаване на хидро-технически съоръжения. Наводненията представляват огромно количество вода, което залива определена територия.

Климатичните промени водят до крайности по отношение наличието на вода. Не рядко наводнение възниква при невъзможност изградените канализационни и отводнителни съоръжения да проведат големи количества повърхностни води, както и при недобре функциониращи такива съоръжения поради липса на адекватно или навременно поддържане в изправност. За намаляване риска от наводнения най-целесъобразно е прилагане на комплексен подход от дейности, обосновани аналитично относно потенциалния риск, преди събитието да се случи.

Всички аспекти за управление на риска, съсредоточаване върху предотвратяване, защита, подготвеност, включително прогнози за наводнение, системи за ранно предупреждение са пряко зависими с теренната характеристика на районите в общината.

Задача на Община Шумен е да приложи предвидените мерки не само за предотвратяване отрицателните последици от наводнения, но и мерките за идентифицираните рискови зони за наводнения, съгласно Плана за управление на речния басейн (ПУРБ).

Специфична задача е опазването на големите водни обекти на територията на общината от отрицателно антропогенно въздействие и ефектите на измененията на климата. Те представляват уязвими екосистеми, с огромно значение за много растителни и животински видове. Запазването на доброто им хидрологично, химическо и биологично състояние изисква анализ на заплахите и мерките, които трябва да се предприемат за предотвратяването им и разработването на план за опазването и управлението им.

Наводненията на територията на Община Шумен обикновено са поройни, свързани с наличната мрежа от реки и дерета. Поради естествено големите надлъжни наклони на терена количествата скатни води и водосбора при интензивните валежи също може да предизвикат наводнения с непредсказуем характер. Наводнения се проявяват и в случаи, когато интензивността на водообразуване при проливни валежи се наруши отточния модул на терените или действителния отточен модул на изградената канализационна система на територията на населените места в общината. Поройните наводнения са особено опасни за града и райони, където водонепропускливите, улични и тротоарни настилки създават условия за формиране на потоци с голяма скорост на водата, бърза концентрация и почти никакви загуби от инфилтрация в почвата. Подобен ефект се получава и в деретата с голям наклон на дъното и скатовете, където бързата концентрация на оттичащите се води от водосборните райони е в състояние да породи катастрофални водни потоци с много малка трайност, но с висока разрушителна сила.

Намаляване риска от наводнения се постига преди всичко чрез добро устройствено планиране на територията, съгласно новите условия, предизвикани от климатичните промени, изграждане на надеждни хидротехнически съоръжения и не на последно място - повишаване на готовността за предотвратяване или намаляване на негативните последици чрез превантивни мерки, обучение на населението, адекватна подготовка, планиране на спасителните дейности и др. Постоянна превантивна защита от наводнения представлява дейността по поддържане коритата на реки и дерета в условия на нормалната проводимост.

Наводнения в общината могат да възникнат при обилни валежи и снеготопене по поречието на реките Камчия, Стража, Мадарска, Поройна и Енчова. Съгласно картите на районите с риск от наводнение за период от 1000 години, изготвени от Басейнова

дирекция „Черноморски район“ гр. Варна на територията на Община Шумен са определени два района със значителен потенциален риск от наводнения:

- участък от река Камчия и притоците ѝ в участъка на с. Салманово е определен като участък със средна степен на риск;
- участък от река Камчия и притоците ѝ в участъка на с. Ивански е определен като участък със средна степен на риск;
- участъци от река Стражка през кв. Макак, кв. Мътница и с. Мадара са определени със средна степен на риск.
- Участък от р. Поройна през с. Дибич е определен като участък със средна степен на риск.
- Участък от р. Енчова през гр. Шумен е определен като участък със средна степен на риск.
- Участък от р. Поройна през гр. Шумен е определен като участък със средна степен на риск.

Застрашено е населението, попадащо в заливните зони на язовирите и по поречията на малки реки и дерета с голям водосборен район.

При разлив на река на р. Камчия и нейните притоци ще бъдат засегнати от наводнение прилежащите им ивици с ширина от 100 до 300 м /обработваема и необработваема площ/. Общо залята обработваема площ 3,8 хектара.

Съгласно изготвената предварителна оценка на риска от наводнения са определени 2 района от БД „Черноморски район“ със значителен потенциален риск от наводнения. Същите са както следва:

	РЗПРН	НАСЕЛЕНО МЯСТО	РИСК
1.	р. Камчия при гр. Шумен	Маращ, Салманово, Радко Димитриево, Шумен, Дибич, Ивански, Кълново	СРЕДЕН
2.	Р. Мадара при с. Мадара	Мадара	СРЕДЕН

1.4. Опасност от пожари

Опасността от възникване на пожари е променлива величина за различните сезони, условия и обекти. Пожарът е процес на горене, в резултат на което се унищожават или повреждат материални ценности, често с опасност за живота и здравето на хората. Основни причини за възникване на пожари са природни явления и/или човешка дейност. В зависимост от мястото на възникване,

пожарите биват регистрирани като пожари в: жилищни, промишлени и селскостопански обекти, транспорта, горите, полските масиви и др.

За намаляване броя на пожарите и щетите, както и намаляване риска от тях, е необходим системен подход, свързан с повишаване ефективността на обучението в учебните заведения и по-висока култура в областта на пожарната безопасност сред децата, възрастните и тази, необходима при управление на производствени процеси и търговия. Прилагането на своевременно превантивни мерки за недопускане възникване на пожар и за ограничаване разпространението му при възникване, както и познаването на противопожарните правила, е необходимо условие за ефективна борба и намаляване риска от пожар.

Сезонно на територията на Община Шумен пожари възникват не само в горските масиви, но и в полските, имотите на гражданите, а през отоплителния сезон - предимно в сградния фонд.

1.5. Обилни снеговалежи, снегонавявания и виелици

Спецификата на континенталния климат е в основата и на възможни обилни снеговалежи и снегонавявания. Снежните виелици и заледявания са познато явление за територията на Община Шумен, характерни предимно за месеците декември и януари, но могат да се проявят и през останалите зимни месеци. Снежните бури и заледявания водят до нарушаване на въздушните комуникации, блокиране на пътищата и е възможно да поставят в рисковата ситуация живота на много хора.

Снеговалежите могат да имат бедствен характер главно в населените места и да причинят блокиране на транспорта, в това число достъпа на екипите на Единната спасителна система, прекъсване на електроснабдяването и водоснабдяването, затруднения в осигуряване на населението с хранителни продукти от първа необходимост. Ниските температури са причина за заледяване на участъци от пътните

платна, обледеняването на електропроводи и други открити комуникационни линии.

Предприемане на адекватни мерки срещу снегонавяванията, образуване на преспи и обледяване е от особено значение за осигуряване достъпа до населените места от общината по пътищата от Републиканската и общинската пътна мрежа. Основните участъци от общинската пътна мрежа, по които е най-вероятно да възникнат снегонавявания, образуване на преспи и обледяване са пътните отсечки към селата Велино, В. Друмев, И.Р.Блъсков, Друмево, Дивдядово-Салманово, Черенча-Новосел в резултат на което някои населени места остават с нарушено електро- и водоснабдяване, снабдяване с храна, фураж и с прекъснати транспортни и телефонни връзки.

Виелицата е силна снежна буря, съпроводена с много ниски температури, силни ветрове и обилен снеговалеж. Различните страни имат различни критерии, но обикновено се приема, че ветровете са със сила от поне 50 km/h, видимостта е по-малка от 100 – 200 метра и продължителността е поне 2 – 3 часа.

Опасността от виелици се проявява най-често в нулева видимост и парализиране на отделни райони в продължение на дни. Отрицателният ефект е предимно за икономиката, но съществува реална заплаха и риска за здравето и живота на хората. Виелиците може да доведат до повреди в инфраструктурата и комуникациите - късане на въздушни далекопроводи, повреди върху съоръженията на комуникационните оператори, в резултат на което да се преустанови електроснабдяване и водоснабдяване за населението,

ведомствата, предприятия и общественозначими обекти, увреждане на околната среда от пречупване на клони и дървета, нарушения на инфраструктурата.

1.6. Силни ветрове/Бури

Силните ветрове и бури могат да се прогнозират. Поради географските особености в България ветровете са предимно хоризонтални.

Бурята е метеорологично явление, свързано със силно раздвижване на атмосферата, засягащо земната повърхност. То може да включва силен вятър, гръмотевици и светкавици, силни валежи или различни материали, носени от вятъра (пясъчна буря, снежна буря и други).

Ураганният вятър, надхвърлящ значително ветровото натоварване при оразмеряването на сгради и обекти, е явление, което се случва през всички сезони на годината.

Наличието на надежна система за оповестяване и своевременно подаване на сигнал за опасност играе важна роля за защита на населението от тази опасност.

За територията на общината силните/ураганните ветрове се проявяват периодично с максимална скорост, достигаща 144 км/час.

Появлението на ураганен вятър може да доведе до прекъсване на електроснабдяването вследствие късане на въздушни далекопроводи, пречупване на клони и дървета, увреждане на покривни конструкции, счупване на прозорци, увреждане на противоветроно неосигурени сгради и други поражения по изградената инфраструктура. Не рядко представляват риск за живота, здравето и имуществото на хората.

1.7. Засушаване

Засушаването е следствие намаляване на валежи за дълъг период от време. Често редица метеорологични елементи като висока температура, силен вятър и ниска относителна влажност със съвместното си проявление и при липса на високи подпочвени води, предизвикват много силно изразено засушаване. Засушаването може да има значително въздействие върху екосистемата и селското стопанство на засегнати региони. Годишните сухи сезони значително увеличават шансовете за пожари.

Установената негативна тенденция в многогодишните изменения на валежите за много райони на България показва, че съществува вероятност за проява на засушавания и в нашата страна. За намаляване риска от засушаване и последствията от него е необходимо освен да се изследва и анализира, но и да се прилагат съответните мерки за неговото намаляване и възможно отстраняване.

За недопускане увеличаване броя на дни или периоди на воден режим на територията на Община Шумен, се прилагат мерки по поддържане оптимални водни количества в съществуващите хидро-технически съоръжения.

1.8. Градушка

Явлението преохлаждане на кондензати във високите части на атмосферата с валеж от ледени зърна, често с различна големина, е известно с името градушка и се наблюдава най-често в пролетно-летния сезон. Градушката се образува само от един вид облаци, купесто-дъждовни, обикновено във фронта на буреносната облачна система. Градушката често се наблюдава в умерения климатичен пояс, а също по продължения на планински масиви, където орографските характеристики на терена предизвикват движение на хоризонтални ветрове нагоре. Като атмосферно явление градушките причиняват сериозни загуби на селското стопанство и едновременно с това нанасят големи материални щети на сградния фонд, стопанските постройки, автомобили и нерядко водят до човешки жертви. Най-опасни са градувите щурмове, при които щетите, нанесени на селскостопанските култури на полето, възлизат от 50 до 100%. Градобитията, в техните екстремни проявления като отделни или серия от щурмове и като акумулирани в един сезон събития имат бедствен характер и могат да повлияят съществено на икономическите резултати от селското стопанство и от там и на националната икономика.

1.9. Гръмотевици и мълнии

Гръмотевицата е разряд на статично електричество в атмосферата и като явление има предсказуеми последици: значителни материални щети, не рядко и човешки жертви. Най-често мълнии възникват в купесто-дъждовни облаци, но могат да се образуват и от други метеорологични проявления като торнадо, вулканични изригвания и пясъчни бури.

Ако един облак, зареден с положителен заряд, се доближи до облак, зареден с отрицателен заряд, също се получава мълния. Може да се предизвика и от наелектризиран облак в съприкосновение със земята.

Мълниите предизвикват два вида поражения: вследствие прякото попадение на мълнията върху обект от земната повърхност и вследствие на така наречените вторични въздействия на мълнията. Огромната енергия на мълнията, попаднала върху обект от земната повърхност създава поражения, свързани с поражения върху животни, хора, разрушения, възникване на пожари. При така наречените вторични въздействия на мълнията, по време на гръмотевичната буря много често изгарят телевизори, компютри, апаратури за контрол на достъп и др. Учените са изследвали и има данни за още опасни вторични поражения.

За намаляване риска от гръмотевици и мълнии се изпълняват определен вид дейности по заземяване на електроинсталациите и поставяне на гръмоотводни системи.

Независимо, че са известни начините за самозащита при възникване на това природно явление, за тези, които работят на открито има сериозен риск, ако не знаят основните правила

1.10. Екстремални температури

Към природните бедствия могат да се отнесат и екстремните температури. От една страна това са аномално ниски температури в зимния период - студове, от друга са аномално високи температури през лятото - горещини. Освен, че затрудняват ежедневната дейност на човека, екстремните горещини причиняват различни аварии и кризисни ситуации. Екстремните ниски температури и горещини могат да вземат и човешки жертви.

2. ОПАСНОСТИ, ПРИЧИНЕНИ ОТ ЧОВЕШКА ДЕЙНОСТ, КОИТО МОЖЕ ДА ПРЕДИЗВИКАТ БЕДСТВИЯ

2.1. Опасност от ядрена и радиационна авария

Въпреки строгите мерки за сигурност при работата на различните видове ядрени реактори и наличието на автоматизирани системи за управление, контрол и защита, практиката показва, че възможно възникване на ситуации, които са съпроводени със неконтролируемо изпускане на радиоактивни вещества в околната среда. Радиоактивно замърсяване би могло да се получи, както при аварийна ситуация в АЕЦ “Козлодуй”, съпроводена с изпускане на радионуклеиди в околната среда, така и при трансгранично радиоактивно замърсяване, вследствие на ядрена или радиационна авария в други страни, а също и при инциденти с транспортни средства, превозващи радиоактивни материали. През последните години се забелязва и тревожна тенденция на увеличаване в световен мащаб на опитите за злонамерено използване на радиоактивни източници за терористични цели.

2.2. Опасност от химично, биологично и радиологично замърсяване

Вероятността химични, биологични и радиологични рискове да се реализират е ниска, но последиците от възникнали бедствени ситуации от тези опасности може да са големи.

Въпреки, че по-голямата част от международната общност е подписала международните договори и конвенции, които уреждат използването на химични, биологични, радиологични и ядрени оръжия (ХБРЯ) и материали, редица държави не са ги приложили, а други все още не са ратифицирали споразуменията. В страните с етнически и политически проблеми е налице и има данни за използване на ХБРЯ компоненти, като се очаква заплахата да нараства през следващи години. В допълнение към злонамерената им употреба може да настъпят и природни бедствия, причинени от човека аварии.

3. ОПАСНОСТИ, ПРИЧИНЕНИ ОТ ИНФЕКЦИОЗНИ АГЕНТИ - ВЪЗНИКВАНЕ И ПРЕНОС НА ЗАРАЗИ, КОИТО МОЖЕ ДА ПРЕДИЗВИКАТ БЕДСТВИЕ

3.1. Опасност от епидемии

В епидемиологията за епидемия се говори, когато нови случаи на определено заболяване, при определена популация и през определен период, значително надхвърлят обичайното и очакваното, при което е налице масово разпространение на заболяването.

Епидемията се отнася до локално разпространение, но ако излезе извън границите на страна и континент, се смята за пандемия. Най-често причинителят за епидемията е инфекциозен агент, така че става дума за инфекциозно заболяване, като чума, тиф, холера, дифтерия, скарлатина, грип, корона вирус и др.

Епидемичният процес се характеризира с непрекъснато предаване на възбудителя на инфекцията между хората. За възникването му са необходими 3 фактора - източник на инфекцията, механизъм за предаване и възприемчивост от хората към заболяването. В

процеса на развитие на епидемиите влияят както процесите, протичащи в природни условия, каквито са епизоотиите например, така и социални фактори - комунално благоустройство, битови условия, състояние на здравеопазването и др. Инфекции, чийто източник е само човек, се наричат антропонози; когато източник на инфекцията са хора и животни, се наричат зоонози (антропозоонози или зооантропонози). Разпространение на инфекцията бива хранителна или водна (дизентерия, тиф), въздушно-капкова (грип, корона вирус), трансмисивна (малария, тиф), и контактна (СПИН, бяс).

Коронавирусната болест COVID-19 е епидемия в България, започнала в началото на 2020 година. Тя е част от световната пандемия на заболяването коронавирусна болест COVID-19, причинявано от вируса SARS-CoV-2. Първият доказан случай на болестта в България е от 8 март 2020г. На 13.март 2020г. Правителството обяви извънредно положение в цялата страна за срок от един месец, който на 3 април бе удължен до 13 май 2020г.

В изпълнение на Решение на МС на РБ № 159/08.03.2020г., заповедите на министъра на здравеопазването и препоръките на Националния оперативен щаб, създаден със заповед № Р-37/26.02.2020г. на Министър-председателя на Република България, цел оперативност при вземане на решения за извършване на спешни действия и неотложни мерки, със заповед на кмета на Община Шумен е сформиран Общински кризисен щаб.

На основание чл.65, ал.1, т.1 от Закона за защита при бедствия, във връзка с чл. 19, ал.14-,,...**ограничаване на разпространението и ликвидиране на възникнали епидемични взривове, епидемии и епизоотии от заразни и паразитни болести**“ с цел създаване на необходимите условия за изпълнение на противоепидемичните мерки посочени в заповед №РД-117/08.03.2020г. на Министъра на здравеопазването, в Община Шумен се организираха и изпълниха от Общинския кризисен щаб успешно значителни по обем дейности и мерки за намаляване разпространението на COVID-19 на територията на общината, запазване здравето и живота на населението, запазване функционирането на търговията и промишлеността.

3.2. Опасност от епизоотии

Епизоотия е широко мащабно разпространение на инфекциозно заболяване на определена територия при един или повече животински вида. Заболяването значително превишава нивото на заболяемост, обичайно регистрирано на същата територия. Фактически погледнато епизоотията е епидемия сред животните.

Независимо от усилията за осъществяване на ефикасен контрол, периодично заразните болести по животинските видове „напомнят“ за себе си: шап, класическа чума по свинете, нюкясълска болест по птиците, бруцелоза по овцете и козите, както и няколко нозологични единици като африканска чума по свинете, чума по дребните преживни, заразен нодуларен дерматит по говедата. Тези инфекциозни заболявания никога не са установявани у нас, но ежегодно се "доближават“ и вероятно ще бъдат регистрирани и у нас. Най-трудни за контролиране са болестите, при които има природна огнищност - бяс, бруцелоза и африканска чума по свинете, трихинелоза, туларемия, западноилска треска, лайшманиоза.

3.3. Опасност от епифитотии

Епифитотия или каламитет е масова поява на заразна болест по растенията върху определена площ за ограничен период. Бива екстензивна (взривоподобна) и тардивна (бавно разрастваща се). Причиняват огромни материални щети на земеделското, зелената система и горското стопанство, а в някои случаи водят до почти пълното ликвидиране на отделни видове растения на цели континенти, както е случаят с пригора по кестена, холандската болест по бряста и ръждата по петолистния бор. Най-доброто предложено на практика средство за борба срещу болестите по растенията са устойчивите сортове. В много случаи, както е при вирусните болести, ръждите по житните сортове и редица болести, причинявани от почвени фитопатогени устойчиви причинители, са почти единственото практически приложимо решение на проблема.

Селекционно-генетичният метод има още две важни предимства: той дава на практиката екологосъобразни решения, изключвайки употребата на фунгициди. При използването на устойчиви сортове се постига и висока икономическа ефективност.

4. ОПАСНОСТИ, СВЪРЗАНИ С ПРОМИШЛЕНИ АВАРИИ И АВАРИИ ПРИ ПРЕВОЗ НА ОПАСНИ ВЕЩЕСТВА, МАТЕРИАЛИ И ОТПАДЪЦИ И АВТОМОБИЛНИ КАТАСТРОФИ

Чувствителни са зоните, в които продуктопроводи и газопроводи са в непосредствена близост до инфраструктурни обекти.

4.1. Авария в предприятия с нисък /висок рисков потенциал

Съгласно изискванията на Закона за опазване на околната среда и Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества, предприятията, които работят с опасни вещества или създават риск от физическа ситуация с възможности за нанасяне вреда на човешкото здраве и/или на околната среда, са класифицирани и регистрирани като „предприятия с висок рисков потенциал” или „предприятия с нисък рисков потенциал”.

Това са предимно предприятия от химическата промишленост, военната промишленост, производство и търговия с взривни вещества, предприятия за нефтопреработка и търговия с петролни продукти и газ и др.

Големите промишлени аварии често имат тежки последствия върху населението и околната среда, освен това въздействието може да засегне територии извън самите обекти.

Това подчертава необходимостта от висока степен на координация и подобряване на съществуващия контрол на опасностите от големи промишлени аварии, които включват и емисии на опасни вещества.

Намаляването на риска от бедствие е в предприемане подходящи превантивни действия за осигуряване високо ниво на защита за населението и околната среда преди възникване на аварийни ситуации.

На територията на Община Шумен се намират предприятия, класифицирани като „предприятия с нисък рисков потенциал“ – и едно като „предприятие с висок рисков потенциал“ ПВРП (ДА ДРВВЗ - „Петролна база“).

4.2. Опасност от авария в газопреносната мрежа на град Шумен

Авария в газопреносна мрежа е възможно да бъде умишлена или производствена. Опасността е в пораженията, изразени не само като преки материални щети за промишлеността, инфраструктурата и домакинствата, но и сериозен риск за здравето и живота на

хората, които са абонати, но и попаднали в района на аварията деца и възрастни. Вследствия на взривна вълна са възможни задушавания, изгаряния или остри алергични реакции. Замърсяване на околната среда е почти невъзможно.

Предвид факта, че природния газ е два пъти по-лек от въздуха, за разлика от пропан-бутана, в откритите пространства, изтеклият газ се самонасочва в по-високите слоеве на атмосферата. В закрити помещения газта се наслоява в горната част на сградата или помещенията. Това създава реална опасност за достигане на взривоопасни концентрации, които предствалаяват газо-въздушна смес с концентрация от 5 до 15 об %

Най-взривоопасно е при концентрация 11 об. %. По-високата температура благоприятства по-бързото възпламеняване.

Изградената газопреносна мрежа с два газоразпределителни пункта (ГРП) на територията на град Шумен осигуряване газ за 77 промишлени и 113 битови абонати. Всички абонати имат сключен договор с газоразпределителното дружество (ГРД) – АРЕСГАЗ Шумен ООД.

Техническият надзор на газопреносната инфраструктура се осъществява от експерти на ДАМТН, на база предоставен от общината списък за съоръженията с повишена опасност (СПО).

4.3. Опасност от превоз на опасни товари

Потенциална опасност представляват преминаващи през територията на общината моторни превозни средства, превозващи опасни товари, материали и предмети.

Опасните товари биват различни класове на опасност: от взривни вещества и предмети, газове, запалими течности, твърди запалими вещества, самоактивиращи се вещества и експлозивни десенсибилизиранни твърди вещества, самозапалващи се вещества до вещества, които при контакт с вода отделят запалими газове, вещества поддържащи горенето, органични прекиси, токсични вещества, заразни вещества, радиоактивни вещества, корозионни вещества и други опасни вещества и предмети.

При транспортирането на опасни вещества задължително се спазват международни стандарти и има определена специфика за самия товар. Изисква се специално подреждане, опаковане и обучени екипи, които следва да се грижат за безопасността при пренасянето им.

V. ДЕЙНОСТИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ОПЕРАТИВНИТЕ ЦЕЛИ

На база идентифицираните опасности от природни явления, човешка дейност, промишлени и други ситуации с потенциален риск за бедствие, за изпълнение на оперативните цели с цел намаляване риска от бедствия се предвиждат дейностите:

Оперативна цел / от НПНРБ/	Дейности за реализиране на оперативните цели /от НПНРБ/	Дейности за реализиране на оперативните цели на общинско ниво	Отговорни институции
1. Въвеждане на система за повишаване на обществената	1.1.Провеждане на разяснителни кампании сред	1.1. Провеждане на разяснителни кампании сред	Председател на ОбСНРБ, Зам.Кметове на общината,

<p>осведоменост и изграждане на познания за риска от бедствия в компетентните органи, частния сектор, доброволните формирования и населението и споделяне на опит, извлечени поуки, реализирани добри практики, тренировки и обучения.</p>	<p>населението /информационни дни/ обучения за органите на изпълнителната власт / състезания/ конкурси, свързани със защитата при бедствия за деца.</p> <p>1.2.Организиране и участие на съставните части на ЕСС и на населението в обучения, тренировки и учения, включително и международни , при различни видове бедствия.</p> <p>1.3.Подобряване на диалога и сътрудничеството между заинтересованите страни за осигуряване на информирано вземане на решения при управление на риска от бедствия, чрез прилагането на научни постижения.</p> <p>1.4.Изграждане и използване на центрове за обучение на населението за действия при бедствия.</p>	<p>населението в общината /информационни дни, изграждане на образователна инфраструктура и електронни, информационни системи за метеорологичната обстановка , радиационния фон, възникнали опасности, състояние и проходимост на общинската пътна мрежа и др./.</p> <p>1.2. Повишаване капацитета на общинската администрация /разработване на инструкции и указания, провеждане на обучения и др./ за поведение и действия при бедствия.</p> <p>1.3. Подпомагане на инициативи за деца в общината /състезания, конкурси, семинари, практически занятия/, свързани с придобиване на знания и умения за защитата при бедствия.</p> <p>1.4. Провеждане на разяснителни кампании за привличане на кандидати за доброволните формирования за защита при бедствия на територията на Община Шумен, използвайки настоящите добри международни практики и в съответствие със ЗЗБ .</p>	<p>Секретар на община, Кметове на населени места, Директори на дирекции и Началници на отдели, общинска администрация , Директори на общински учебни и детски заведения, гл.експ. МППМСЗМ.</p>
--	---	--	--

		<p>1.5. Организиране и участие на общинската администрация и на населението в обучения, тренировки и учения съвместно със съставните части на ЕСС в общината.</p> <p>1.6. Координирано с представителите на ЕСС в общината популяризиране използването на съществуващите областни центрове за обучение на населението за действия при бедствие.</p> <p>1.7. Изготвяне на ефективен механизъм за подобряване на диалога и сътрудничеството между общинска администрация и заинтересованите страни /физически и юридически лица по смисъла на Глава четвърта от ЗЗБ/ на територията на общината за осигуряване на информирано вземане на решения при управление на риска от бедствия.</p>	
2. Изграждане на система за измерване, съхраняване, споделяне и предоставяне на данни за загубите от бедствия и информация за последиците върху икономиката, социалния	2.1. Разработване на национална система за събиране на данни за загуби от бедствия, която да осигурява информирано вземане на решения, както и данни за	2.1. Подобряване на организацията в общинска администрация за измерване, систематизиране, съхранение и споделяне на данни за загуби и последици от бедствия на	Директор дирекция „УТ“, гл. експерт „ОМП“ и ст.експерт „ПДЗН“

<p>сектор, здравеопазването, образованието, околната среда и културното наследство.</p>	<p>целите на докладване за напредъка на България по изпълнение на глобалните цели от Рамката за намаляване на риска от бедствия от Сендай.</p>	<p>територията на Община Шумен. 2.2. Своевременно подаване на информация на национална система за събиране на данни за загуби от бедствия, която да осигурява информирано вземане на решения, както и данни за целите на докладване за напредъка на България по изпълнение на глобалните цели от Рамката за намаляване на риска от бедствия от Сендай.</p>	
<p>3. Интегриране на намаляването на риска от бедствия в публичния и частния сектор, с цел повишаване на устойчивостта и осигуряване на непрекъснатост на доставките на основни стоки и услуги.</p>	<p>3.1. Засилване ролята на платформите за намаляване на риска от бедствия на национално, областно и общинско ниво. 3.2. Провеждане на обучения за повишаване капацитета за управление на риска от бедствия на служителите от съответната администрация, служби, други оперативни структури за изпълнение на дейностите по защита при бедствия. 3.3. Извършване на прегледи на нормативните актове свързани с управлението на риска от бедствия и инициране на промени, при необходимост. 3.4. Въвеждане на система за осигуряване на непрекъснатост на доставките на основни</p>	<p>3.1. Засилване ролята на електронните платформи за намаляване на риска от бедствия, на общинско ниво в ежедневната работа на административните звена на община Септември. 3.2. Провеждане на обучения за повишаване капацитета за управление на риска от бедствия на Общинския щаб и служителите от общинска администрация и други оперативни структури на територията на общината за изпълнение на дейностите по защита при бедствия. 3.3. Периодично извършване на прегледи и при необходимост инициране на промени, свързани с управлението на</p>	<p>Председател на ОбСНРБ, Зам. Кметове на общината, Секретар на общината, Кметове на населени места, юрист на общината, общинска администрация“, гл. експерт „ОМП“ и ст. експерт „ПДЗН“</p>

	<p>стоки/услуги.</p> <p>3.5. Насърчаване участието на частния сектор, професионалните и научни организации в управлението на риска от бедствия.</p>	<p>риска от бедствия на на нормативните актове /програми, планове, наредби, заповеди/ на общинско ниво.</p> <p>3.4. Въвеждане на система от предварителни споразумения с юридически лица, имащи отношение към осигуряване на непрекъснатост на доставките на основни стоки/услуги на територията на Община Шумен в съответствие с общинския план за защита при бедствия.</p> <p>3.5. Насърчаване участието на частния сектор, НПО и професионалните организации на територията на общината в управлението на риска от бедствия.</p>	
<p>4. Прилагане на единен и цялостен подход към управлението на риска от бедствия на всички административни нива.</p>	<p>4.1. Изготвяне, преразглеждане и актуализиране на областни и общински планове за защита при бедствия и планове за изпълнение на задачите произтичащи от Националния план за защита при бедствия, в съответствие с Указанията за разработване и готовността за изпълнението на плановете за защита при бедствия.</p> <p>4.2. Разработване и актуализация на областни и общински програми</p>	<p>4.1. При необходимост преразглеждане и актуализиране на Плана за защита при бедствия на Община Шумен в съответствие със задачите произтичащи от Областния и Националния план за защита при бедствия и Указанията за разработване и готовността за изпълнението на плановете за защита при бедствия.</p> <p>4.2. Разработване и актуализация на Общинска</p>	<p>ОбСНРБ, общинска администрация“, гл. експерт „ОМП“ и ст.експерт „ПДЗН“</p>

	<p>занамаляване на риска от бедствия и годишни планове за изпълнението им.</p> <p>4.3.Изготвяне и изпълнение на годишни планове за изпълнение на Националната програма за намаляване на риска от бедствия.</p> <p>4.4. Изготвяне на годишни доклади за състоянието на защитата при бедствия на национално, областно и общинско ниво.</p>	<p>програма за намаляване на риска от бедствия за периода 2021- 2025г.</p> <p>4.3. Изготвяне и изпълнение на годишни планове за изпълнение на Общинската програма за намаляване на риска от бедствия 2021-2025г..</p> <p>4.4. Изготвяне на годишни доклади за състоянието на защитата при бедствия на територията на Община Шумен.</p>	
<p>5. Повишаване на способностите на институциите за управление на риска от бедствия.</p>	<p>5.1. Разработване и приемане на Стратегия за развитие на доброволните формирования за защита при бедствия , съответстваща на настоящите добри международни практики и ЗЗБ.</p> <p>5.2. Засилване на сътрудничеството при бедствия със съседни териториални структури чрез сключване на двустранни и многостранни споразумения.</p> <p>5.3. Развитие, при необходимост, на допълнителни способности за реагиране при различни видове инциденти, аварии и бедствия.</p>	<p>5.1. Прилагане на Стратегията за създаване и развитие на доброволните формирования за защита при бедствия на територията на Община Шумен в съответствие на ЗЗБ.</p> <p>5.2. Засилване на сътрудничеството при бедствия със съседни на Община Шумен, териториални структури чрез сключване на двустранни и многостранни споразумения.</p> <p>5.3. При необходимост от развитие на допълнителни способности на общината за реагиране при различни видове инциденти, аварии и бедствия чрез по-пълноценно използване местни сдружения по интереси,</p>	<p>Председател на ОБНРБ, Кметове на населени места, Местни органи на ЕСС,</p>

		концесионери и ползватели на общинска собственост.	
6. Изграждане, поддържане и разширяване на системата за ранно предупреждение на населението и органите на изпълнителната власт чрез използване на съвременни технологии.	6.1. Анализиране на наличните системи за мониторинг и изготвяне на прогнози, с цел усъвършенстване на системата за ранни предупреждение. 6.2. Използване на съвременни технологии и иновации за изграждане на ефективна система за ранно предупреждение на населението и органите на изпълнителната власт.	6.1. Анализиране на наличните местни способи за мониторинг и прогнозиране в Община Шумен, с цел усъвършенстване на системата за ранно предупреждение на населението и органите на местна власт. 6.2. Използване на съвременни технологии и иновации за изграждане на ефективна система за ранно предупреждение на населението и органите на местна власт в Община Шумен.	Местни представители на ЕСС, Кметове на населени места “, гл. експерт „ОМП“ и ст.експерт „ПДЗН“
7. Ефективно възстановяване след бедствия при задължително спазване на принципа ”да изградим отново, но по-добре	7.1. Изграждане на система за оценка на потребностите след бедствия.	7.1. Изграждане на ефективна система за оценка на потребностите след бедствия в общината. 7.2. Въвеждане на планиране на възстановяването след бедствия в общината при спазване на принципа „да изградим отново, но по-добре“.	Председател на ОбСНРБ, Гл.архитект на общината, Директор на дирекция „УТ” .
8. Въвеждане на механизми за осигуряване на свързаност между отделните сектори по отношение на намаляване на риска от бедствия.	8.1. Включване на адекватни мерки за намаляване на риска от бедствия в интегрираните териториални стратегии развитие и в плановете за интегрирано развитие на общините. 8.2. Изготвяне на доклади с	8.1. Включване на адекватни мерки за намаляване на риска от бедствия в интегрираните териториални стратегии за развитие и в плановете за интегрирано развитие на Община Шумен. 8.2. Изготвяне на доклади с	Председател на ОбСНРБ, Директори на дирекции, Началници на отдели, общинска администрация “, гл. експерт „ОМП“ и ст.експерт „ПДЗН“

	<p>приоритетните дейности за намаляване на риска от бедствия, за които е необходимо финансиране.</p> <p>8.3. Изготвяне на национална програма за превенция и ограничаване на свлачищата на територията на република България след 2020г. , съобразена с въздействието на промените в климата.</p> <p>8.4. Изготвяне и изпълнение на планове за управление на риска от наводнения /ПУРН/ 2021-2027г., които вземат предвид въздействието на промените в климата.</p>	<p>приоритетните дейности за намаляване на риска от бедствия в Община Шумен, за които е необходимо финансиране.</p> <p>8.3. Своевременно предоставяне на данни от Община Шумен за подпомагане изготвянето на национална програма за превенция и ограничаване на свлачищата на територията на република България след 2020г. , съобразена с въздействието на промените в климата.</p> <p>8.4. Своевременно предоставяне на данни от Община Шумен за подпомагане изготвянето и изпълнението на планове за управление на риска от наводнения /ПУРН/ 2021-2027г., които вземат предвид въздействието на промените в климата</p>	
<p>9. Подобряване на разбирането и адекватно оценяване на въздействието на бедствията върху публичните финанси.</p>	<p>9.1. Насърчаване учредяването и развитието на инструменти за взаимно подпомагане с финансови средства при бедствия.</p> <p>9.2. Мониторинг на разходваните финансови средства при превенция, реагиране ,възстановяване и подпомагане.</p>	<p>9.1. Популяризиране учредяването и развитието на инструменти за взаимно подпомагане с финансови средства при бедствия на територията на Община Шумен /напр. „Фонд общинска солидарност”/.</p> <p>9.2. Участие в разяснителните кампании, организирани от</p>	<p>Председател на ОбСНРБ, Зам. Кметове на община, Кметове на населени места, общинска администрация</p>

		ОСНРБ на територията на Община Шумен за стимулиране процеса на застраховане против различни видове бедствия, 9.3. Мониторинг на разходваните финансови средства в Община Шумен за превенция, реагиране, възстановяване и подпомагане при бедствия.	
10.Повишаване ефективността на инвестициите, включително чрез иновативни решения, за намаляване на риска от бедствия и недопускане възникване на нови рискове.	10.1. Повишаване на устойчивостта на доставките на основни стоки/услуги. 10.2. Изграждане , поддържане и укрепване, реконструкция и модернизация на системи, обекти, инфраструктура, съоръжения и др. с цел намаляване на риска от бедствия, включително оборудване за наблюдение и оперативно управление. 10.3. Въвеждане на подход за извършване на публични и частни инвестиции, отчитащи риска от бедствия. 10.4. Повишаване на дела на финансовите средства на национално, областно и общинско ниво за изпълнение на дейности за намаляване на риска от бедствия.	10.1. Повишаване на устойчивостта на доставките на основни стоки/услуги в населените места чрез поддържане на по-тесни контакти и сключване на предварителни споразумения с доставчиците опериращи на територията на Община Шумен. 10.2. Изграждане, поддържане и укрепване, реконструкция и модернизация на системи, обекти, инфраструктура, съоръжения и др. - общинска собственост в Община Шумен с цел намаляване на риска от бедствия, включително оборудване за наблюдение и оперативно управление. 10.3. С оглед намаляване на риска от бедствия, своевременно предвиждане на финансови средства в	Председател на ОБСНРБ, Зам. Кметове на община, Кметове на населени места, Директор на дирекция „УТ”, Гл. счетоводител, общинска администрация, гл. експерт „ОМП“ и ст.експерт „ПДЗН“

		<p>общинския бюджет за разходи, свързани с ежегодното почистване и поддържане на язовирите общинска собственост и съоръженията към тях.</p> <p>10.4.Своевременно предвиждане на средства в общинския бюджет за разходи свързани с почистване на речните корита, дерета, отводнителни вертикални и хоризонтални съоръжения в урбанизираните части от територията на Община Шумен.</p> <p>10.5. Реализиране на проекти по укрепване бреговете на реките Енчова и Поройна</p> <p>10.6. Своевременно изготвяне на искания до МВКВП към МС за допълващо подготовка за реагиране от програмата по чл. ба, ал.2 , т.5 от ЗЗБ; неотложни възстановителни работи при бедствия; предоставяне на възстановителна помощ; обезщетяване на физически и юридически лица за реално причинени им вреди при или по повод извършването на нормативно установени действия за защита при бедствия.</p>	
--	--	---	--

		<p>10.7. Осигуряване на дезинфекционни средства за общински, административни и публични сгради; на закрити пространства и административни сгради с голям поток от външни посетители. Осигуряване периодично дезинфекция на улици, паркове, автобусите и спирките на градския транспорт, детските площадки и фитнес уредите на открито, измиване и дезинфекциране на площадките на контейнерите за битови отпадъци. Осигуряване на лични предпазни средства за общинска администрация и подпомагане на болнични заведения.</p> <p>10.8. Въвеждане на подход за извършване на публични и частни инвестиции в Община Шумен, отчитащи риска от бедствия.</p> <p>10.9. Закупуване и поддържане на служебен автомобил с висока проходимост с възможност за събиране на данни, управление и оповестяване при бедствия като подвижен пункт за управление.</p>	
--	--	---	--

VI .ИЗТОЧНИЦИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ

Финансирането на дейностите за изпълнение на оперативните цели на програмата се извършва, съгласно Финансовата бюджетна рамка с източници на финансиране: общински бюджет; републиканския бюджет; структурни фондове на ЕС; други национални и международни организации.

VII. НАСОКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ ОПЕРАТИВНИТЕ ЦЕЛИ И ДЕЙНОСТИТЕ ОТ ПРОГРАМАТА

Настоящата Програма по своя характер е програмен документ, представляващ продължение на Програмата за превантивна дейност на Община Шумен по защита на населението и инфраструктурата при бедствия и аварии 2021-2025 години. Важна насока в развитието и усъвършенстването на приложимите дейности за намаляване риска от бедствия е мобилизирането на целия наличен потенциал на общината за обследване на обекти и причини, водещи до възникване на бедствени ситуации, отчитайки изменение на природните и техногенни условия, които са заплаха за здравето и живота на населението и целостта на инфраструктурата. Наличният потенциал е насочени изцяло в инвестиции за превенция.

VIII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Програмата за намаляване риска от бедствия се изготвя за период 2019-2025 година включително, като ще бъде изпълнявана и отчитана на етапи, съответно на всяка календарна година от програмния период. С реализиране на програмата рискът от идентифицираните съществени опасности за общината ще бъде намален или ликвидиран. Това от своя страна ще доведе до намаляване брой потенциално застрашени или пострадали хора, минимизиране на здравния и екологичния риск, запазване целостта на инфраструктурата, понижаване загубите за културното и историческо наследство.